

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano bres pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec 30 kr. za četr leta — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanipla plačuje se od štiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželní zbor.

(III. seja, dne 29. julija 1895.)

Dež. glavar Detela je ob 10. uri otvoril sejo. Na to je se čital in odobril zapisnik zadnje seje, potem pa je zbornica prestopila na dnevni red.

Poslanec Hribar in tovariši so stavili najnji predlog: Visoki deželni zbor naj sklene: a) Zgradba lokalne železnice, ki bi se na pripravnem kraji odcepila od južne železnične proge ter bi peljala na Vrhniko, smatra se z ozirom na posebne po letosnjej potresnej katastrofi provzročene razmere v Ljubljani za nujno. — b) Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo se naprosi, da smatra to lokalno progo kot zgradbo v sili, naj torej v tem zmislu uravna tudi udeležbo države pri zgradbenih troških in naj jo sprejme v zakonski načrt mej one lokalno-železnične proge, ki se imajo dograditi v letu 1896. — c) Konsorciju, ki se je za zgradbo te proge osnoval na Vrhniku, dovoli se za napravo generalnega načrta in troškovnika iz deželnega železniškega zaklada, osnovanega vsled sklepa deželnega zbora z dne 25. novembra 1890. proti svoječasemu povračilu iz stavbenega zaklada znesek 1000 gold. — ē) Za slučaj, da bi to lokalno železnično progo zgradila država, dovoli se iz deželnega železničnega zaklada znesek 20.000 gld. prispevka à fond perdu. — V Ljubljani, dne 26. julija 1895. Iv. Hribar, Jos. Lenarčič, Višnikar, Povše, Pfeifer, dr. Iv. Tavčar.

Posl. Hribar, utemeljujé predlog, je povdral, da sedanje komunikacije ne bodo zadostovali za dovažanje v Ljubljani potrebne stavbenega materiala. Na Vrhniku se je ustavilo več opekarnic, ki bi lahko uplivale na cene v Ljubljani. Tudi lepi gozdovi in kamnolomi se nahajajo na Vrhniku in vse to bi koristilo Ljubljani.

Nujnost se je vzprejela.

Posl. Hribar je, utemeljujé svoj predlog v meritornem oziru, opozarjal na to, kar je že povidal, na cvetočo vrhniško industrijo in trgovino. Vrhnika leži sredi obljudenih vasij in ker se tam

snujejo važne stvari, je želeti, da se ta proga čim prej zvrši. Ako se zgradba te proge ne začne že prihodnje leto, bi proga mnogo izgubila svoje važnosti. Deputacija konsorcija je izvedela na Dunaju, da bo država to železnicu zidala kot nujno, če bodo interesentje pokazali dovolj zanimanja. Predlog naj se izroči odseku sedmorce na poročanje.

Predlog se je vzprejel.

Posl. dr. Tavčar je poročal o poročilu dež. odbora o naredbah, katere je treba ukreniti vsled potresa, in predlagal:

1. Ukrepi in naredbe, katere je storil deželni odbor po predloženem poročilu, kakor: zavarovanja in poprave deželnih poslopij, preložitev kuhinje v prisilni delavnici in priprava stanovanj za tamošnjega stražnega nadzornika in za učitelja, podelitev doklad deželnim uradnikom, slugam in paznikom ter tudi ljudskim učiteljem po okrajih, katere je prizadel potres, slednjič dovolitev prispevka 10.000 gld. za napravo barak v Ljubljani, se posledobno odbrijejo.

2. Doklada, ki se je deželnim uradnikom, slugam in paznikom ter tudi ljudskim učiteljem po okrajih, katere je prizadel potres, podelila do konca meseca julija t. l., dovoli se omenjenim upravičencem tudi še za čas do konca meseca decembra 1895.

3. Deželnemu glavarju se prisodi za neporabno uradno stanovanje v letni vrednosti 1000 gld. primerna odškodnina pro rata temporis.

4. Deželni odbor se pooblašča, da sme v pokritje stroškov za ukrepe in naredbe, navedene pod št. 1., ter v pokritje nastalih odpadkov pri vsakovrstnih deželnih dohodkih, kakor tudi v pokritje vsled potresa nastalih izvenrednih potrebščin najeti posojilo, katero bi znašalo največ 200.000 gld. in od katerega bi bilo plačevati največ po 4½%.

5. Deželnemu odboru se naroča, temeljito pretehati vprašanje, kje je v bodoče nastaniti deželne urade, ki so dosedaj poslovali v deželnem dvorci, kakor tudi vprašanje, kje naj se napravi deželna zbornica in stanovanje deželnega glavarja. V to

svrhu mu je izdelati vse potrebne načrte in proračune z dostavkom, da se mu je pri tem posebno tudi ozirati na to, bi se li v označeni namen ne dala prezidati deželna hiša v zvezi s tako imenovano Pogačnikovo hišo, in z daljšim dostavkom, da ima glede načrtov in proračunov zaslišati tudi mnenje zasebnih zvedencev.

Glede slučajne prodaje deželnih poslopij, oziroma glede slučajnih novih stavb naj deželni odbor svoje konkretnne predloge v definitivno rešitev predloži prihodnjemu deželnemu zboru.

6. Deželnemu odboru se nalaga, storiti vse potrebne korake, da se deželi kot taki, ki je po potresu močno prizadeta, pridobi zdatna državna podpora. Če bi se le-ta v zadostni meri doseči ne dala, naroča se deželnemu odboru, da v bodočem zasedanju deželnega zbra stavi primerne nasvete zaradi najetja fundiranega posojila v poplaci nezaloženih deželnih dolgov ter stroškov za nove stavbe in poprave deželnih poslopij.

7. Deželnemu odboru se naroča, da izposluje sklepni pod št. 4. Najvišje odobrenje.

Posl. Klun je pohvalno omenjal pomoč, katero je deželi naklonila družba „Rudečega križa“ in napovedal v tem oziru predlog.

Pri podrobni razpravi je posl. Ogorec priporočal, naj se kakor deželnim uradnikom in slugam ter učiteljem dovoli tudi dacarjem primerna draginjska doklada.

Posl. Hribar je k točki 4. omenjal, da bode dežela tudi pri dokladi od obrtnega in dohodninskega davka morala utrpeti 20.000 gld., naj bi se torej posojilo za toliko zvišalo. To posojilo ni ugodno. Dežela ima skoro za 900.000 gld. obligacij po 4%, naj se torej deželnemu odboru dovoli, da proda ali zastavi nekaj teh obligacij, saj bi se le prihranilo. To je tako, kakor če bi kdo, ki ima kaj v hranilnici, vzel kaj na posodo in plačeval večje obresti, nego jih dobiva. Bolje bi bilo, če bi se za 220.000 gld. prodalo ali zastavilo obligacije. Govornik stavi v tem zmislu določen predlog.

Posl. baron Schwegel je reklo, da se mora

Listek.

Sokoli v Pragi.

(bral Viktor Murnik na sokolskem večeru dne 20. t. m.)

(Dalje.)

Po sokolski slavnosti v Postojni sem vprašal nekoga, kako mu je prijala vsa stvar. „Preveč telovadbe,“ je bil njegov odgovor. In koliko je bilo telovadbe? Kaj bi mi bil šele dotičnik ogovoril, ko bi bil navzoč pri slavnostih v Pragi. Sokoli! poglejte si ta-le vzored!

V soboto dne 29. junija 1895.

Rano od 6. do 10. dopoludne: Tekmovalna telovadba sokolskih društev.

Ob 10.: Skušnja za proste vaje in nastop.

Ob 11.: Skušnja za proste vaje s kiji.

Popoludne od 1. do 2½.: Tekmovalna telovadba posameznikov.

Ob 3.: Skušnja naraščaja za proste vaje s palicami.

Ob 5.: Proste vaje s palicami, javna telovadba in igre naraščaja.

Ob 6.: Proste vaje Sokolstva.

Ob 6½.: Telovadba žup na orodjih.

Ob 7. uri 10 min.: Društvena telovadba.

Ob 7. uri 80 min.: Redne vaje v praporih.

Ob 8.: Proste vaje s kiji.

V nedeljo podoben vzored; telovadba je trajala zopet od 4. do 8. zvečer. V ponedeljek od 5. do 8. zvečer zopet telovadba v amfiteatru na razstavi.

Torej sama telovadba. Tako je pa tudi prav. Telovadba naj bo Sokolu prva in zadnja stvar. „Tužme se“, po tem geslu češkega Sokolstva naj bi se tudi Sokoli slovenski nekoliko bolj ravnali.

Kaj se pa pravi, od 6. zjutraj do 8. zvečer telovaditi, ve samo tisti, ki je že kaj jednacega doživel. Solnce je pripekalo z neznansko silo celid dan. Zvečer sem bil na pol pečen po rokah in ramah, v ponedeljek sem se samo malo prasnil ob bradljivo, in polovica desne rame je bila brez kože. Mi smo se vsaj popoludne nekoliko oddahnili, ker smo se vdeležili samo tekmovalne telovadbe. Ali Čehi! Pokazali so pri tej priložnosti sijajno, kaj vzmore češka sokolska vtrajnost in disciplina. Ob 8. zvečer so bili še ravno tako čili, kakor ob 6. zjutraj. Ravno tako se pa tudi gledalci niso navelečali gledanja in se niso strašili vročih solnčnih žarkov, ampak še neradi so zapustili proti 9. zvečer svoje sedeže. Saj pa je bil to tudi prizor, ki se ne vidi vsaki dan! Tako v začetku je nastopilo tisoč 8. do 12. let starih dečkov, ki so proizvajali proste vaje s palicami. Tako mladi dečki, pa kako je to šlo! Na to je prišla na vrsto glavna točka vsega vzoreda: proste vaje vseh telovadcev, t. j. štirih tisoč.

Najprvo je prijahal na telovadische načelnik br. Vaniček, sprejet z burnimi nazdari. V središči se je ustavil, mahnil z zastavo in od dveh nasproti si stojecih vhodov začeli so korakati telovadci po 20 in 20 v jedni vrsti. In teh vrst ni hotelo biti ne konca ne kraja. V sredi so se razdelili vsi na kolone po 10 mož v jedni vrsti in te potem zopet v kolone po 5 mož tako, da je slednjič stalo 16 kolon, vsaka broječa po 250 mož. Dva maha z zastavo in celo velikansko telovadische je bilo polno telovadcev. Da so se proste vaje telovadile s čudočito sigurnostjo natanko po taktu nove nalašč za ta izlet komponirane godbe, umije se pri Čehih samo ob sebi.

Ako Vam še povem, da je bila pri toliki masi za proste vaje jedna sama skušnja v soboto zjutraj, pri kateri je pa vse šlo kakor popoludne javno, potem mora vshajati v vaši duši vsaj malo pojem o češki sokolski organizaciji.

Proste vaje naznanile so se po češkem telovadskem strokovnem listu „Sokol“, po tem naznaniu vadila so se posamezna društva, po tem časopisu vežbalo je tudi vsako društvo svoj nastop, kakor ga je imelo v okviru velikanskega nastopa vseh štirih tisoč telovadcev. Kako razvita mora torej biti češka telovadna literatura, kako izvrstna njih terminologija, da ni bilo ne jedne pomote pri javnih vajah, da ni ne jedno društvo niti pičice

dati deželnemu odboru mogočnost, dobiti denar kje drugje, če bi se posojilo ne doblo. To se najlaglje zgodi, če se deželni odbor pooblašča, prodati jeden del obligacij, če bi se ne posrečilo dobiti posojila, oziroma če bi več troškov prouzročilo nego prodaja.

Posl. dr. vitez Bleiweis je opozarjal na deželno blaznico v Studenci. Poslopa za blazne so bila vsled potresa malo poškodovana, hiša, v kateri stanuje hišni zdravnik, pa je bila tako prizadeta, da ni za rabo. Postavili sta se sicer dve baraki, katerih pa ne bo dolgo moč rabiti. Potrebno je, da se torej rečeno čim prej spravi v porabno stanje. V treh mesecih bi bilo delo lahko gotovo. V znesku 200.000 gld. je zapopaden tudi znesek za blaznico, opozarjam le na nujnost tega dela.

Poročalec dr. Tavčar se je izrekel zoper Hribarjev predlog zvišati znesek od 200.000 na 220.000 gld. Tudi odsek je pretresal vprašanje o prodaji obligacij, pa se izrekel, da naj se stvar prepusti deželnemu odboru do prihodnjega zasedanja.

Posl. Hribar je na to svoj predlog umaknil in se izrekel za Schweglov predlog.

Pri glasovanju se je vzprejel Schweglov predlog.

K 7. točki je predlagal posl. Klun, naj se družbi „Rudečega križa“ izreče zahvala dežele kranjske.

Posl. Schwiegel je predlagal, naj se sploh vsem, ki so kaj storili za deželo in mesto, izreče zahvala.

Posl. Klun je na to umaknil svoj predlog.

Poročilo se je odobrilo tudi pri tretjem branju.

Posl. dr. Schaffer je poročal o samostalnem predlogu posl. Grassellija in tovarišev: naj se mestni občini ljubljanski dovoljenem državnem posojilo v znesku 150.000 gld. in predlagal:

Mestni občini ljubljanski se dovoljuje, da sme z zakonom z dnem 6. julija 1895, drž. zak. štev. 94, iz državnih sredstev ji dovoljeno brezobrestno posojilo v znesku 150.000 goldinarjev najeti in sicer: 50.000 gld. za delno pokritje troškov, ki jih je priadel potres, 100.000 gld. pa v svrhu ustanovitve zaklada za regulovanje mesta.

Posl. Schwiegel je priznal, da se stvar ni mogla tako temeljito preštudirati kakor je treba, povdorjal pa, da je važno, da zadobi mesto razlastitveno pravico čim prej. Načrt je tak, da se z nekaterimi premembami lahko uveljavlji. Posebno važno bi bilo, če bi se mestu priznala razlastitvena pravica samo za neko gotovo dobo, za tri ali pet let. V tem času se bo zlasti po zimi lahko vse storilo, kar je sedaj potrebno za regulacijo mesta. Zavleči pa se stvar ne sme. Načrt naj se torej vrne odsek z naročilom, da ga popravi in spremeni v zmislu govornikovih izvajanj in ga še v tekoči sesiji predloži spet dež. zbornu.

Posl. Grasselli se je zahvalil Schwieglu, da se je z ljubeznijo zavzel za otroka, katerega je hotela odsekova večina zadušiti. Mestni zastop si ni domišljal, da ni smeti premeniti nobene pičice njegovega načrta. Občini gre za to, da dobi nekoliko prostosti. Regulacija je nujna in se ne more odlašati. Kar je navajal poročalec, je vse malenkostno. Če bo minister hotel, bo že dobil referenta.

Poročalec Povše je priporočal odsekov predlog.

Posl. Luckmann se je izrekel za to, naj se pristojni odsek pomnoži za tri člane.

Pri glasovanju sta se vzprejela Schweglov in Luckmannov predlog.

Posl. Murnik je poročal o brezobrestnem, mestni občini ljubljanski dovoljenem državnem posojilo v znesku 150.000 gld. in predlagal:

Mestni občini ljubljanski se dovoljuje, da sme z zakonom z dnem 6. julija 1895, drž. zak. štev. 94, iz državnih sredstev ji dovoljeno brezobrestno posojilo v znesku 150.000 goldinarjev najeti in sicer: 50.000 gld. za delno pokritje troškov, ki jih je priadel potres, 100.000 gld. pa v svrhu ustanovitve zaklada za regulovanje mesta.

Predlog se je potem brez debate vzprejel.

Zbornica je potem volila tri nove člane v odsek za razlastitev zemljišč in so bili voljeni posl. Hribar, baron Schwiegel in Višnikar in seja se je na to pretrgala, nadaljevanje pa določilo na 3. uro popoldne.

V Ljubljani, 29. julija.

Poljaki in Chlumecky. Ker Mladočehi niso hoteli popustiti svoje politike in brez vsach pogojev vstopiti v kako zvezo s konservativci in Poljaki, se poljski listi zopet jako laškajo levičarjem. Posebno z veseljem pozdravlja Chlumeckega kot bodočega levičarskega vodjo. Pišejo za obnovljenje koalicije, želeč, da ne bi levica Chlumeckemu metala pod noge tacih polen, kot jih je Pienerju. — Postopanju Poljakov se mi ne čudimo, kajti boje se prihoda grofa Taaffeja in njegove volilne reforme. Da se razširi volilna pravica v Galiciji, bi večina sedanjih poljskih poslancev več ne prišla v zbor. Chlumecky se je pa izrekel za neko volilno reformo, ki v sedanjih skupinah pušča vse pri starem, le nekaj malega poslancev bi se poleg tega volilo po občni volilni pravici.

Plener pred svojimi volilci. Pri seji, v kateri je Plener poročal o svojem delovanju, se je bilo zbralo jako malo svetnikov hebske trgovinske zborne. Izostali so vsi, ki so nemško-narodnega mišljenja. Prostor za poslušalce je pa bil napolnjen, kajti prišli so bili vsi hebski židje. Ko je Plener govoril, mu zbornični svetniki niso ni pritrjevali, ni ugovarjali, pač so mu pa burno pritrjevali židovski poslušalci. Ko so odšli poslušalci, je imela zbornica sejo in predsednik je prečital pismo nemško-narodnih zborničnih članov, v katerem naznanjajo, da jih ni k seji, ker nečejo proslavljati Plenerja.

Hrvatska. Deželna vlada hrvatska misli baje sedaj obrniti posebno pozornost pravosodni zakonodaji. Izdeluje se že maj drugim tudi načrt novega kazenskega zakona. Bistveno bode posnet po ogerskem kazenskem zakonu, samo da se bode oziral na novejše napredke v kazenski postavodaji. Drugo leto se baje že predloži deželnemu zboru. Načrt kazenskega zakona bode morda še precej dober, ker ogerski kazenski zakon ni slab, a se le slabo izvaja.

Povod Stambulova umoru. Neki belgijski list je priobčil pismo Nikolaja Tufekčijeva, kateri je obdožen, da je umoril Stambulova. To pismo je pisal, ko so ga že bili zaprli in zopet izpustili, ter ga je policija stražila v njegovem stanovanju. Tufekčijev v pismu oporeka da bi bil on morilec. Izpovedbam umrlega Stambulova ni pripisovati nobene važnosti. Stambulov je bil postal v Makedonijo nekega Spirokostova, da agituje zoper Turke.

Na meji so pa našli pri njem šek za 40.000 frankov in priporočilo do turške vlade, kar je oboje napravil Stambulov. Zarotniki so zaradi te izdaje bili tako razdraženi, da so agenta ubili. Ti zarotniki so potem Stambulova poiskali in umorili. — Tako Tufekčijev, a seveda se njegovemu pripovedovanju ne more kar verjeti. Vsekako bi bilo čudno, da bi jedino Tufekčijev vedel za to stvar, ko vendar v Sredci precej natančno vse vedo, kar se godi v Makedoniji. Omeniti je pa, da Makedonci v Stambulova niso imeli zaupanja in makedonski odbor ni hotel niti njegovega daru.

Vstaja v Makedoniji bude kmalu zatrta, ako je verjeti poročilom od turške strani. Obrnila je pa na se pozornost diplomatov in so nekatere velenosti že opozorile Turčijo, da je dolžna izvesti berolinski dogovor. Seveda ni verjetno, da bi Turki kaj storili, koliko se jim je že priporočalo 1875. in 1876. leta, a niso nikogar poslušali, dokler ni prišla Rusija z vojno.

Srbska škofija v Skopljah. Turška vlada in pa carigradski patrijarh sta že obljubila Srbe, da se osnuje v Skopljah srbska škofija. Bolgarska škofija je že v tem kraji. Osnova srbske škofije bi pokazala, ali se narod priznava za Srbe ali za Bolgare.

Italija in Abesinija. V Italiji začenjajo misli na to, da bi si osvojili Abesinijo. Seveda imajo proti temu tudi več pomislakov. Prav gotovi niso, da bi to Rusija dopustila. Sodi se, da je abesinska deputacija bila zaradi tega v Peterburgu, da pridobi Ruse za slučaj, ko bi Italijani hoteli pokoriti Abesince. Italijanske finance pa sedaj niso tako ugodne, da bi se lahko spuščali v take stvari. Bojevanje v tropičnih krajih je pa jako težavno, stane mnogo denarja in ljudi. Vsape pa tudi ni gotov, ker Abesinija je že sama precej močna. Poleg tega bi pa bilo tako težavno pozneje obdržati tako veliko deželo, ko bi si jo tudi priborili in bi gotovo pod afriškim vročim solncem vedno mnogo italijanskih vojakov zgubilo svoje življenje.

Vojna na Kubi. Špancem se na Kubi ne godi dobro. Slabo so preskrbljeni in zato le žele, da bi prišli kmalu z otoka. Ker ni okrog otoka nobene brzjavne zveze, je glavnioveljnik v velikih zadregah. Vedno potuje iz kraja v kraj, pa povsod pride prepozna. Večkrat mine osem dni, predno zve, da so Kubanci njegove vojake kje prav dobro namahali. Mej španskimi vojaki pa hudo razsaja rumena mrzlica, ki jih več pobere kakor vojna.

Poziv!

Sedma skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ zborovala bode 4. in 5. septembra t. l. v Novem mestu. Z veseljem pozdravlja v imenu tukajšnjega učiteljstva, kakor tudi meščanstva ta sklep podpisani odbor, kateri je pripravljen vse storiti, kar je v njegovi moči, da bode dostojoно vzprejeli in počastili zborovalce.

Ker pa je sklenil pripravljalni odbor najspomljiveje povabiti vse učiteljstvo, kakor tudi vse šolske prijatelje, da se blagovole obilno udeležiti VII. glavne zavezine skupščine v Novem mestu, posebno pa še priporočiti se gostoljubnim Novomeščanom, kateri naj bi omogočili kolikor sijajnejši vzprejem, zatorej se obrača podpisani odbor najspomljiveje do p. n. novomeškega prebivalstva, katero se je še ob vsaki prilici pokazalo toliko požrtvovanja in gostoljubno, da bi tudi dne 4. in 5. septembra blagohotelno pokazati učiteljstvu, katero bo prišlo s Koroškega, Kranjskega, Primorskega in Štajerskega, isto prijaznost in navdušenost, kakeršno je že pokazalo radovoljno mnogokrat raznim gostom. Pravi šolski prijatelji nas itak nikoli ne puste osamljene; zatorej upamo, da bodo tudi pri VII. skupščini mnogobrojno počastili zavezino zborovanje.

Vsemu slovenskemu učiteljstvu pa: Pokažite s tem, da se udeležite v prav obilnem številu zborovanja, da želite sebi in šoli napredka, da nočete ne samo varovati, temveč tudi povzdigniti svoj ugled, posebno še, da želite tudi skupne, zložne delavnosti, katere je istinito potreba! Ne iščite nikaknega izgovora, temveč pridite o zavezinem zborovanju našo dolensko metropolo in pripomozite, da se stvar slovesneje izvrši!

Na delo tedaj, ker resnobni so dni, A delo in trud nam nebo blagoslov!

Krajni odbor za VII. glavno zborovanje „Zavezne“ v Novem mestu, dne 20. julija 1895.

Castni predsednik:

Franjo Perko, župan.

I. predsednik : II. predsednik :

Fr. Koncilija, nadučitelj.

I. tajnik : II. tajnik :

M. Hiti, nadučitelj.

Val. Zavrl, nadučitelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. julija.

— (Deželni zbor.) Tekoča izredna sezona se še danes ni zaključila. Poročilo o določanski seji prijavljamo na drugem mestu. Iz njega je razvideti, da je bil zakonski načrt o ekspropriacijski pravici v veliki nevarnosti. Odsek, voljen, da se posvetuje o tem načrtu in o njem poroča dež. zboru, se je bil izrekel zoper načrt. Poslanci narodne stranke so bili pač zanj, klerikalci pa proti njemu, in ker sta se slednjim tudi pridružila veleposestniška člana, so imeli nasprotniki večino v odseku ter so poročanje poverili posl. Povšetu. Ta je mogel za svoj negativni nasvet navesti samo dva razloga: da se stvar nič ne mudi in da bi se zakon itak pravočasno ne sankcijoniral, ker so vsi referenti v ministerstvih sedaj na počitnicah. Posl. Povše se je s temi izvajanjimi zopet jedenkrat korenito osmešil. Posl. baron Schwegel se je zavzel za načrt, in predlagal, naj se vrne odsek in ker se je za to izrekel tudi posl. Grasselli, se je načrt proti volji klerikalcev vrnil odseku. Zbornica se bo ž njim bavila v sredo popoldne, ker se danes posvetovanja v odseku niso mogla dognati. Klerikalci so zopet pokazali, kako nasprotujejo napredku mesta ljubljanskega.

— („Slovenske Matice“ CIII. odborova seja) bo v ponedeljek dne 5. avgusta 1895. l. ob 5. uri popoludne v mestni dvorani. Dnevni red: 1) Naznanila predsedništva. 2) Odobrenje zapisnikov o CII. odborovi seji. 3) Poročilo gospodarskega odseka o hišnih poškodbah in popravah. 4) Poročilo književnega odseka o letosnjih društvenih knjigah. 5) Poročilo tajnikovo. 6) Posamezni nasveti.

— (Praznovanje patrona) V Št. Jakobski župni cerkvi se je včeraj s primerno cerkveno slavnostjo praznoval god patrona sv. Jakoba.

— (Pogreb) umrle matere gospoda župnika Vrhovnika je bil v soboto popoladne. Velikanska udeležba iz vseh krogov mestnega prebivalstva je svedočila, kako čislana in priljubljena je bila pokojnica.

— (Dirka kluba slov. biciklistov „Ljubljana“) se je vršila včeraj na Vrhniku povsem sijajno in zopet v najboljšem svitu dokazala obče priznano gostoljubnost in narodno zavednost Vrhničanov. Pri prihodu kolesarjev v lepem številu 42 vozačev pozdravila je prišlece z iskrenimi besedami gospica Olga Grudnova in poklonila predsedniku kluba dr. Kušarju krasen šopek, za kar se je ta imenom kluba zahvalil. Imenom občine vrhniške pozdravil je kolesarje župan g. Gabriel Jelovšek ter jim zaklical „Dobro došli!“ Oficijelnemu vspremu je sledil svečani sprevod skozi Vrhniko na s cvetlicami okrašenih kolesih. Ljudstvo se je divilo temu rednemu in impozantnemu nastopu, iz oken so se pa vsipali šopki na kolesarje. Glavna točka cele zabave, klubna dirka, vršila se je v najlepšem redu ter jasno pokazala, s kakšnim številom izvrstnih dirkačev klub razpolaga. Prva točka je bila dirka novincev za 1 km, pri kateri je zmagal g. Ivan Ježačin (2 min. 50 $\frac{1}{2}$ sek.). Drugi je bil g. Jakob Gorjanc (2 min. 51 sek.), tretji g. Ivan Pfeifer (3 min. 7 sek.). Tej točki je sledila dirka juniorjev na 2 km. Zmagovalec je bil g. Božidar Vernik (4 min. 37 $\frac{1}{2}$ sek.), drugi g. Quintino de Zordo (4 min. 48 $\frac{1}{2}$ sek.), tretji pa g. Vekoslav Dolničar (4 min. 57 $\frac{1}{2}$ sek.). Splošna pozornost se je pa obračala na tretjo točko, borbo za častno dirilo vrhniških dam na 5 km, katero si je priboril klubni prvak g. Zmagoslav Bohinec (8 min. 31 sek.), drugi je bil g. Božidar Vernik (8 min. 31 $\frac{1}{2}$ sek.) in tretji g. Quintino de Zordo (9 min. 1 sek.). Pri dirki seniorjev na 3 km je vzbudila splošno presenečenje lepa zmaga g. Josipa Jakopiča (5 min. 51 $\frac{1}{2}$ sek.) čez dolgo vrsto konkurentov, drugi je došel na cilj g. Ognjenslav Žmajdkov (6 min. 9 $\frac{1}{2}$ sek.), tretji g. Vekoslav Kanc (6 min. 11 sek.). Po končani dirki je bila prosta zabava in razdelitev diril na vrtu g. Jurce. Predsednik dr. Kušar izrekel je s krepkimi besedami zahvalo vrhniškim damam za poklonjeno dirilo ter izrečil njim kot malo zadoščenje za njih prijaznost v roke pokroviteljici gospoj Lenarčič krasen šopek. Nadalje se je zahvalil Vrhničanom v obče za srčen sprejem in napil njih vzornemu županu g. Jelovšku. Razdelitev diril je blagovolila prevzeti gospa Lenarčič. Imenom dam se je odzval napitnici g. Lenarčič ter nazdravil klubu kot gojitelju narodnega športa. Navdušeni Zdravoklici sledili so vsaki napitnici. Še pozno v noč je bila

zbrana mnogobrojna množica, starejši v mejsebojni zabavi, mlajši pa na plesišču, vsi pa veselč se krasno prezitega dne.

— (Policijske vesti.) Mestna policija ljubljanska imela je sinoči mnogo opravka; prepriki in pretepi bili so na vseh koncih mesta, največ seveda ob periferiji. Aretovanih bilo je zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru 19 oseb, večinoma delavcev; večina bila je policijsko kaznovana z 8 dnevnim zaporam, drugi pa so bili izročeni za mesto deleg. okrajnemu, oziroma deželnemu sodišču. Velik pretep bil je na Poljauskem mostu, kjer je bil delavec Anton Rebernik z nožem težko ranjen, tako da najbrže ne bode okrevali. Zločina sumljiva sta znani razgrajac kleparski pomočnik Primož Justin in delavec J. Jevnikar. Prvo imenovani zakril je tudi hudodelstvo javnega nasilstva. V Kurji vasi pri vulgu Hrovatu bil je krojač Jože Hudnik z nožem težko ranjen; zabodel ga je delavec Miha Pajk. Pri Lokarju v Vegovih ulicah bil je od korporala Fagine z bajonetom ranjen delavec Jože Drescher; tudi pri Češnovarju v Kolodvorskih ulicah sprli so se vinjeni delavci ter nekoga tovariša naklestili tako, da se je moral prepeljati v deželno bolnico. Zidar Franc Hribar prinesel je iz Štefanje vasi krvavo glavo domov. Ako se bodo taki izgredi ponavljali, bo deželna bolnica kmalu premajhna.

— (Drago sadje) Nekatere vrste sadja so letos pri nas posebno drage. Tačno n. pr. marelice. Uzrok temu je, da je na Nemškem letos zgodnje sadje prav slabu obrodilo. Razun jagod, katerih je bilo dosti, ne bode skoro nič drugačia sadja. Nemški prekuvovalci so torej pokupili v južnih krajih že mnogo sadja kar na drevesu in je odpošiljajo v Nemčijo. Tako je jedna tovarna za izdelovanje konzerv naročila 200 centov marelic in sicer za kateri koli kup. Nič bolje ne kaže za jesensko sadje na Nemškem, posebno jabolka in hruške in se utegne tudi to podražiti, kakor so se marelice, katerih v Ljubljani ni skoro dobiti niti za dober denar.

— (Vpis firme.) Pri deželnem kot trgovinskem sodišču v Ljubljani se je vpisala firma „Joh. A. Hartman-a naslednik A. Tomažič“ za izvrševanje trgovske agenture in komisijnskega podjetja v register za posamične firme.

— (Najvišje darilo.) Nj. Vel. cesar je poklonil iz zasobne blagajnice podporo 80 gld. protstovoljnemu gasilnemu društvu v Gorjah.

— (Za po potresu poškodovane) na Kranjskem je uprava postojinske jame določila 800 gld. iz jamskega zaklada in 200 gld. za pogorelice v Toplicah. Nj. Vel. cesar je dovolil, da se omenjeni svoti smeta vporabiti v naznačeni dobrodeleni namen.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za brdski sodniški okraj) sklicuje letosnji občni zbor na dan 1. avgusta popoludne ob 4. uri v Lukovico na vrt Slaparjeve krčme, kamor se vabijo vsi društveniki.

— (Nov most v Kamniku.) Za most v Kamniku čez Bistrico se je zdaj izdelal nov načrt, po katerem bi se izdelal most iz železa z zidanim srednjim stebrom. Lokalna obravnavna bude dne 7. avgusta.

— (Koncert v Krškem) bode na dan učiteljske konference dne 31. julija 1895. na vrtu g. Gregoriča. Po koncertu prosta zabava. Začetek ob polu 6. uri popoludne. Čisti dohodek namenjen je učiteljskemu konviktu v Ljubljani.

— (Šolska poročila) Na štirirazredni deški ljudski šoli v Kamniku so poučevali poleg vodje Val. Burnika dva kateheti in trije učitelji. Učencev je bilo koncem šolskega leta 225. Na obrtno-nadjevalni šoli je bilo 77 učencev.

— (Odlikanja.) Bivšemu dež. glavarju goriskemu tajnemu svetniku grofu Francu Coroniniju je cesar podelil red železne krone prve vrste, okrajnemu glavarju v Voloski, Alojziju Fabianiju pa viteški križec Franc-Jožefovega reda.

— (Iredenta.) Z dunajskim poštnim vlakom sta dospela v Trst inženér Gino Dompieri in dr. Renato Saversich. Spremljevala sta ju dva policijska agenta iz Gradca in ju odvedla v deželnega sodišča ječe. Udeležena sta bila pri izdaji znane ireditovske brošure „Circolo academic“ v Gradcu.

— (Pogrezen mol.) V četrtek zvečer se je pogreznil velik del novega pomola pri S. Sabi v Trstu. Bilo je okoli $\frac{1}{2}$ 11. ure zvečer, ko se je čudočno rotovanje in kmalu potem se je pogreznil nad 100 metrov dolg del novega pomola, tako da je ostal le kakih 10 metrov dolg konec. Ob jednem se je pogrezeno tudi mnogo stavbinskega gradiva. Ponesrečil ni nikdo. Komaj četrte ure poprej pa je na pomolu bila neka rodbina, ki se je tam izkrcala, vračajoča se od izleta. Pričela se je preiskava. Škoda se ceni na 70.000 gld.

— (Huda vročina) je bila poslednje dni v Trstu. Topomer je kazal v senci do 35° C. — Se hujša je bila vročina v nekaterih italijanskih mestih, kjer je dosegla 40° C.

— (Samomor.) V Trstu se množe samomori na strahovit način, posebno mej mladim ženstvom. V petek zvečer se je ustrelila 18letna hišina Katařina Kotz iz Špitala na Koroškem, služenka pri nekem bankirju. Ustrelila se je bila z revolverjem v desno senco. Kaj je nesrečni dalo povod obupnemu činu ni znano, ker ni ostavila nikakoršnega pisana.

* (Nadobudna nemška mladina.) V Brnu so se bili tekmovali primerili nekatere atentate zoper češki Besedni dom, češko gledališče itd. Sodilo se je, da so storilci teh činov anarhisti, dokler se ni izkazalo, da so sinovi boljših nemških rodbin iz narodnega sovraštva zasnovali tajno zvezo, da z dinamitom preženo Čehe iz Brna. Pred brnskim sodiščem se vrši sedaj kazenska obravnavna proti tem vrlim nemškim mladencem in pri tej obravnavi se je jasno pokazala vsa osurovelost in zdravjanost, katero je v mladih srčih vzgojil nemški fanatizem.

* (Nesreča na železnici.) Ko je dne 24. t. m. iz Liegnitza prihajajoči vlak prišel do postaje Rauten v Šleziji, se je pokvarila zavornica in se vlak ni mogel ustaviti pravočasno. Vsled tega je predel zid čakalnice IV. razreda in obstal še le v podprtih čakalnicah. Strojevodja in jeden sprevodnik sta bila ubita, vodja vlaka in mnogo potovalcev je bilo težko ranjenih. Stroj je obtičal sredи čakalnice.

* (Nadvojvodova menica.) Neka peščanska banka je bila nekoliko mesecev tako ponosna na to, da ima v svojem portfelju menico nadvojvode Evgena za 7500 gld. Neka gospa Simončič je bila ponaredila nadvojvodov podpis tako mojsterski, da še nadvojvodov pobočnik ni mogel izreči, je li prisoten ali ne. Policija je drzno ponarejalno najprej aretovala, sedaj pa javlja „Pester Lloyd“, da je stvar že poravnana.

* (Misteriozen slučaj.) Pred nekaj leti je izredno lepa Marija Petrusko zapustila svoje v Luki na Ogerskem bivajoče starše in šla služiti v mesto. Najprej v Ujhely, potem v Pešto, kjer je bila kasirka. Godilo se je, da je dobro, oblačila se je tako lepo in kadar je obiskala svoje starše, jim je vselej prinesla precejšnjo podporo. Pred nekaj meseci je roditeljem zopet naznana svoj prihod in res se nekaj dñih potem prišli nje efekti, shranjeni v treh velikih zabožih. Hčere pa ni bilo. Nekaj časa sem je iz zabojev pubtel čedalje penetrantnejši smrad; končno so roditelji odprli največji zabol in v njem našli — truplo svoje hčere.

Darila:

Uredništvo našega lista sta poslata:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. A. Lavrenčič v Št. Petru na Krasu 2 kroši 8 vin., nabral v gostilni „pri Reškem mestu“ med velečislanimi gg. duhovniki iz Istre. — Gospa Josipina Počivalnik, posestnica hotela „Lloyd“ v Ljubljani, 2 kroši. Skupaj 4 kroši 8 vin. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Brzojavke.

Dunaj 29. julija. Oficijelno se javlja, da se odpelje cesar na Angleško. Prihod v London je določen na dan 25. avgusta.

Dunaj 29. julija. Poslanec Widmann je z gradu Schwarzenau na Dolenjem Avstrijskem pisal bolzanskemu županu, da odloži mandat. Pomenljivo je vsekakso, da sta načelnik odseka za volilno reformo in načelnik pododseka gref Coronini odložila mandata.

Dunaj 29. julija. Tramvaj je včeraj povozil urednika „Deutsches Volksblatt“ Gasserja, ki je potem v bolnici umrl.

Sredec 29. julija. Bilo je mrtvaško opravilo za častnike padle v Makedoniji, potem so pa nosili njih podobe na čelu sprevoda kažeča 3000 oseb po mestu. Na več krajev so bili govorci za osvobajanje Makedonije.

Kijev 29. julija. Bolgarska deputacija je semkaj prišla. Na kolodvoru jo je vzprejelo tukajšnje „Slavjansko blagotvoriteljno občestvo“.

Bruselj 29. julija. Včerajšnja demonstracija zoper šolski zakon je bila sijajna. Udežilo se je je nad 100.000 oseb. Sprevd je trajal šest ur. Ljudstvo se je rogal ministrom in klicalo „Na vešala z bogočastnim ministrom Scholaertom“. Na meetingu so posamični govorniki grozili z revolucijo, če bi se šolski zakon uveljavil.

London 29. julija. Po došlih poročilih je iz Hieroshime došel vlak s 400 japonskimi invalidi se vsled povodnji pretrgal in je prednji del skočil v morje, 140 oseb je utonilo.

Loterijne srečke 27. julija.

Na Dunaju: 38, 1, 83, 40, 10.
V Gradci: 34, 27, 86, 2, 66.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
27.	9. zvečer	735.4	22°7°C	sl. jvzh.	jasno	0.0
28.	7. zjutraj	736.0	18°1°C	sl. vzhod	jasno	0.0
"	2. popol.	735.2	30°3°C	sr. jzah.	jasno	0.0
"	9. zvečer	735.1	21°9°C	sl. jzah.	jasno	0.0
29.	7. zjutraj	734.8	18°0°C	sr. jjzah.	soporno	0.0
"	2. popol.	734.1	30°0°C	sr. jzah.	jasno	0.0

Srednja temperatura sobote in nedelje 22°6° in 23°4°, oziroma za 3°0° in 3°8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 29. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	10	"
Avstrijska zlata renta	123	"	50	"
Avstrijska kronska renta 4%	100	"	75	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	20	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	70	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1078	"	—	"
Kreditne delnice	403	"	50	"
London vista	121	"	35	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	35	"
20 mark	11	"	86	"
20 frankov	9	"	63	"
Italijanski bankovci	45	"	90	"
C. kr. cekini	5	"	72	"

Dnē 27. julija 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151	gld.	50	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	121	"	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	199	"	50	"
Ljubljanske srečke	23	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	174	"	60	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	535	"	—	"
Papirnatni rubelj	1	"	29½	"

Zahvala.

V svojem in v svojcev imenu izrekam na tem mestu najsrnejšo zahvalo vsem p. n. gg., ki so se na mnog tolažbe polu način tako častno spominjali moje ljube rajne matere

Frančiške

kropeč jo, spremljajoč jo na poslednjem potu, žrtvojoč v blage namene ter moleč za pokoj njeni duši. Iskrena hvala bodi vsem p. n. gg. sožalnikom.

V Ljubljani, dnē 29. julija 1895.

(980)

Ivan Vrhovnik.

Zahvala.

Vsem Vam, ki ste nama ob smrti najine ne-pozabne

STANKE

izražali svoje sočutje in naju tolažili ob britki izgubi, vsem Vam, ki ste položili na nje krsto prekrasne vence, vsem Vam, ki ste preljubega otroka tako izredno mnogobrojno spremili k večnemu početku, bodi tem potom izrečena najina najprisrenejša zahvala.

V Železnikih, dnē 23. julija 1895.

(973)

Josip in Matilda Demšar.

Nova traverza na prodaj

v dolgosti 5 metrov in 30 em. in v visokosti 32 cm. pri Pavlu Bizjaku v Kranju.

Gostilna

na Notranjskem, tik župne cerkve in okrajnega glavarstva, odda se na račun ali pa v najem. — Več pove iz prijaznosti upravnosti „Slovenskega Naroda“. (979-1)

St. 605.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem političnem okraji popolnit je mesta učiteljev-voditeljev na mernih jednorazrednicah v Brezovici, v Tatrach in v Sliju s slovenskim učnim jezikom.

Plače in užitki, združeni s temi službami, razvidni so iz pokrajinskega zakona od 14. decembra 1888, dež. zak. št. 1 ex 1889.

Prosilci naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem tekom štirih tednov sem predlože.

Za službo učitelja-voditelja v Tatrach zahteva se tudi sposobnost poučevanja v veronauku.

C. kr. okrajni šolski svet Volosko,

dnē 19. julija 1895.

(974)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. teleznic

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopno oznamenjen prihajajoči in odhajalni časi oznameni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 5 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. ure 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čes Selthal v Aussie, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Inomost, Curih, Steyr, Linz, Budejvice, Plesen, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francoske varo, Prago, Lipač, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. ure 10 min. sjetraje mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. ure 10 min. sjetraje osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čes Selthal v Solnograd, Duna via Amstetten.

Ob 11. ure 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Seithal, Solnograd.

Ob 12. ure 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 4. ure popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čes Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezero, Inomost, Bregnic, Curih, Genevo, Parisa, čes Klein Reifing, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejvice, Plesen, Marijine varo, Eger, Francoske varo, Karlovo varo, Prago, Lipač, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. ure 20 min. sjetraje mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Rasun tega ob nedeljah in praznikih ob 5. ure 26 minut popoldne osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. ure 59 min. sjetraje osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipač, Prago, Francoske varo, Karlovo varo, Eger, Marijine varo, Plesen, Budejvice, Solnograd, Linz, Steyr, Parisa, Genevo, Curih, Bregnic, Inomost, Zella na Jezero, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 8. ure 19 min. sjetraje mešani vlak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 12. ure 26 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipač, Prago, Francoske varo, Karlovo varo, Eger, Marijine varo, Plesen, Budejvice, Solnograd, Linz, Steyr, Parisa, Genevo, Curih, Bregnic, Inomost, Zella na Jezero, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Pontable, Trbiš.

Ob 2. ure 39 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 4. ure 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Seithal, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Pontable, Trbiš.

Ob 9. ure 4 min. sjetraje osebni vlak v Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljak, Celovec, Pontable, Trbiš.

Ob 9. ure 26 min. sjetraje mešani vlak v Novega Mesta.

Rasun tega ob nedeljah in praznikih ob 10. ure 40 minut sjetraje osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. ure 23 min. sjetraje v Kamnik.

Ob 8. " 05 " popoldne :

Ob 6. " 50 " sjetraje :

Ob 10. " 10 " sjetraje :

(slednji vlak le

ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. ure 56 min. sjetraje in Kamnik.

Ob 11. " 15 " dopoludne :

Ob 6. " 20 " sjetraje :

Ob 9. " 55 " sjetraje :

(slednji vlak le

ob nedeljah in praznikih.)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)

(5-164)